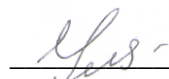

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 07 вересня 2020 р. №2
в.о. завідувачки кафедри

 (проф. Юлія Ушкаренко)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МАКРОЕКОНОМІКА**

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Спеціальність «292 Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань «29 Міжнародні відносини»

Назва освітньої компоненти	Макроекономіка
Викладач (і)	Тюхтенко Наталія Анатоліївна, Синякова Катерина Миколаївна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1945
Контактний тел..	+380552326762
E-mail викладача:	tuhtenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	відповідно до графіку консультацій кафедри

- 1. Анотація до курсу.** Курс «Макроекономіка» присвячений вивченню механізмів функціонування економіки на рівні економічної системи, дослідженню особливостей поведінки макроекономічних суб'єктів та їх впливу на макроекономічні ринки: товарний, грошовий, ресурсний. Курс складається з двох модулів, які розкривають основні положення макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука. Курс передбачає виконання практичних завдань, які пов'язані із особливостями розрахунку базових макроекономічних показників: ВВП та ВНД, рівня інфляції та безробіття, обсягу сукупного попиту та пропозиції, мультиплікатора автономних витрат. Макроекономіка пов'язана з такими навчальними дисциплінами як «Теоретична економіка», «Економіко-математичні методи та моделі у світогосподарських процесах», «Практична філософія» та ін.
- 2. Мета та цілі курсу.** Метою курсу «Макроекономіка» є розкриття механізмів функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та досвідом макроекономічної практики.. Цілі курсу: розкриття основних положень макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика; розкриття механізму основних складових державної економічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоторговельної тощо; розрахунок базових макроекономічних показників, аналіз впливу макроекономічних показників на процеси менеджменту та управління на різних рівнях господарювання.
- 3. Компетентності та програмні результати навчання.** Освітня компонента «Макроекономіка» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі міжнародних економічних відносин і здійснює свій внесок у формування інтегральної компетенції – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі

навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Зокрема, вивчення курсу передбачає формування наступних компетентностей та досягнення наступних програмних результатів навчання:

▪ *Загальні та фахові компетенції:*

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.
- СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.
- СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

▪ *Програмні результати навчання:*

- ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
- ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.
- ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
- ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	28	28	64

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий
2020-2021	II	292 Міжнародні економічні відносини	1	обов'язковий

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійне обладнання.

7. Політика курсу:

- ✓ *Академічна доброчесність:* порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман тощо. В разі порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності у вигляді повторного проходження оцінювання (контрольна робота, залік. Списування під час контрольних (модульних) робіт заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів). Політика академічної доброчесності курсу відповідає [Порядку виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#).
- ✓ *Відвідування:* відвідування навчальних занять та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допустимим є пропуск занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі онлайн за погодженням із викладачем курсу. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком консультацій.
- ✓ *Аудиторні заняття:* здобувачі мають дотримуватися встановленого порядку та зберігати відповідний рівень тиші для роботи в аудиторії. Під час обговорення вітається висловлювання власної думки із належним рівнем аргументованості, повага та толерантність до чужої думки; вміння визнавати помилковість; при відстоюванні власної позиції використовувати першоджерела та рекомендовану літературу. За потреби дозволяється залишати аудиторію на короткий час. Мобільні пристрої, під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача.
- ✓ *Оцінювання:* політика оцінювання здобувачів відповідає [Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів	
Модуль 1. ВСТУП ДО МАКРОЕКОНОМІКИ. ПРИВАТНА ЗАКРИТА ЕКОНОМІКА						
Відповідно до розкладу занять	Тема 1. Макроекономіка як наука	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	5,7,11	Усне опитування; доповідь	10	
	1. Практична функція макроекономіки. 2. Економічна система як об'єкт макроекономіки. 3. Особливі риси окремих економічних систем. 4. Позитивна й нормативна функції макроекономіки. 5. Методологія макроекономіки. 6. Взаємозв'язок макроекономічних суб'єктів у відкритій економіці.					
	Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 10 год.					
	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	лекція (6 год.), семінарське заняття (6 год.)	3,4,8	Доповідь. Вирішення задач.	10	
	1. Система національних рахунків як міжнародний стандарт макроекономічного рахівництва. 2. Методологічні принципи системи національних рахунків. 3. Валовий випуск та його розрахунок. 4. Проміжна продукція, кінцева продукція і ВВП. 5. Методи обчислення ВВП. Виробничий метод, розподільний метод, метод кінцевого використання. 6. Обчислення валового національного доходу та валового національного наявного доходу. 7. Макроекономічні показники на чистій основі. 8. Номінальний і реальний ВВП. 9. Індекс цін, індекс споживчих цін, індекс цін ВВП (дефлятор ВВП). 10. Нові макроекономічні показники.					
	Аудиторна робота – 12 год. Самостійна робота – 12 год.					
	Тема 3. Товарний ринок	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	2,3,10	Вирішення задач. Контрольна робота.	10	
	1. Сукупний попит. 2. Сутність сукупного попиту та його відмінність від ринкового попиту. Крива сукупного попиту. 3. Цінові чинники сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект чистого експорту. 4. Нецінові чинники сукупного попиту та їх вплив на його криву. 5. Сукупна пропозиція. 6. Довгострокова сукупна пропозиція та її теоретичний інструментарій.					

	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
	7. Графічна модель довгострокової сукупної пропозиції. 8. Короткострокова сукупна пропозиція і ціна. 9. Основна модель короткострокової сукупної пропозиції. 10. Нецінові чинники короткострокової сукупної пропозиції: ресурсові ціни, продуктивність ресурсів, субсидії підприємствам і податки на підприємства. 11. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги. 12. Короткострокова і довгострокова рівновага. 13. Механізм відновлення економічної рівноваги, що порушується коливаннями сукупного попиту. 14. Механізм відновлення економічної рівноваги, що порушується збуреннями сукупної пропозиції.				
	Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 10 год.				

Модуль 2. РОЛЬ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МАКРОЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

	Тема 4. Макроекономічна нестабільність				
	Відповідно до розкладу занять				
	Аудиторна робота – 12 год. Самостійна робота – 8 год.				

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
	<p>Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доходи домогосподарств як джерело споживання. 2. Особистий дохід у приватній закритій економіці та його складові. 3. Заощадження та споживання домогосподарств. Теперішня вартість майбутніх грошей і майбутня вартість теперішніх грошей. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині. 4. Зв'язок між диференціацією доходів і споживанням. 5. Функція споживання. Гранична схильність до споживання та заощадження. 6. Недоходні чинники споживання і заощадження. 7. Індуційоване та автономне споживання. 8. Інвестиції в основний капітал. 9. Проста інвестиційна функція. 10. Процентна ставка і прибутковість інвестиційних проектів. 11. Чинники автономних інвестицій. Заощадження та інвестиції. Заощадження як джерело і фінансове обмеження інвестицій. <p>Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 8 год.</p>	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	1,6,11	Вирішення задач.	10
Відповідно до розкладу занять	<p>Тема 6. Державне регулювання економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль держави в економічному кругообігу. 2. Валові та чисті податки. 3. Державні видатки. 4. Вплив держави на умови формування економічної рівноваги. 5. Фіскальна політика. 6. Дискреційна фіскальна політика. Недискреційна (автоматична) фіскальна політика. 7. Сутність монетарної політики. 8. Кінцеві та проміжні цілі монетарної політики. <p>Аудиторна робота – 4 год. Самостійна робота – 8 год.</p>	лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	2,4,7	Доповідь. Опитування.	5

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчаль- ного заняття	Список рекомен- дованих джерел	Завдання	Макси- мальна кіль- кість балів
	<p style="text-align: center;">Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платіжний баланс. 2. Сутність та методологія складання платіжного балансу. 3. Резервні активи як регулююча стаття платіжного балансу. 4. Валютний курс. Чинники валютного курсу. 5. Паритет купівельної спроможності. 6. Вплив зовнішньої торгівлі на економіку. Функція чистого експорту. Чинники чистого експорту. 7. Зовнішньоторговельна політика. <p style="text-align: center;">Аудиторна робота – 4 год. Самостійна робота – 8 год.</p>	лекція (2 год.), семі- нарське заняття (2 год.)	1,2,8	Доповідь. Вирішення практичних завдань і задач.	5

9. Система оцінювання та вимоги

За виконання завдань першого змістового модулю здобувач може накопичити максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу). За виконання завдань другого змістового модулю здобувач може накопичити максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу). За виконання завдань підсумкового контролю (екзамену) здобувач може отримати максимум **40 балів**. Крім того, здобувачі можуть отримати до **10%** бонусних балів за активну участь у обговореннях під час лекцій та семінарських занять, написання наукових статей, участь у наукових конференціях, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, предметних досягненнях у неформальній освіті (COURSERA, Prometheus та ін.).

Усні відповіді та письмові роботи здобувачів оцінюються відповідно до наступних критеріїв:

A (відмінно)	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з теоретичного матеріалу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, орієнтується в сучасних тенденціях і проблемах, які охоплюються освітньою компонентою. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання процесів та явищ. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Володіє умінням проводити науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню здобутків в галузі, а також визначати чинники факторів підвищення її продуктивності, рівня організації та раціонального використання ресурсів. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і гнучкість у прийнятті рішень. Пропонує управлінські рішення на основі отриманих результатів та розгорнуто трактує їхній економічний зміст.
B (добре)	Здобувач має міцні ґрунтовні знання з проблем, що вивчає дисципліна, але може допустити неточності в формулюванні, незначні розбіжності у класифікаціях. Знає основні чинники впливу на підвищення ефективності процесів та явищ, які розглядаються в курсі, а також основні метрики проблематики курсу. Може запропонувати заходи щодо вирішення основних суперечностей, які виникають у процесах та явищах, що розглядаються, формулює гіпотези та робить логічні висновки щодо функціонування цих процесів та явищ в майбутньому. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому незначні неточності. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і пропонує варіанти вирішення проблем.
C (добре)	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має навички у роботі над аналізом та моделюванням поведінки суб'єктів соціально-трудова відносин. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому неточності. Під контролем вміє проводити науково-дослідну роботу, порівнювати основні категорії та поняття, самостійне мислення є несистемним, не може вийти за межі теми.
D (задовільно)	Здобувач знає основні поняття курсу, має уявлення про суть та структуру проблематики, перебіг подій у галузі, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Має обмежену здатність до самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією.
E (задовільно)	Здобувач має прогалини в теоретичних знаннях та практичних вміннях передбачених освітньою компонентою. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал без належного використання професійної термінології. Має обмежену здатність до: самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією і т.п. Не розуміє актуальності вивчення базових явищ і процесів у галузі.
FX (незадовільно)	Здобувач має фрагментарні знання, не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невизраза, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F (незадовільно)	Здобувач повністю не володіє програмним матеріалом, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно. Має обов'язково вивчати курс повторно.

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Rycroft R. S. Macroeconomics/ R. S.Rycroft – New Jersey, Research and Education Assosiation, 2003. – 232 p.
2. Базилевич В. Макроекономіка/ В.Базилевич, К.Базилевич, Л.Баластрик – К.: Знання, 2007. – 828 с.
3. Будаговська С.К. Мікроекономіка та макроекономіка / С.К. Будаговська. – К.: Основи, 1998. – 964 с.
4. Дорнбуш Р. Макроекономіка/ Р.Дорнбуш, Р.Фішер – К.: Основи, 1996. – 806 с.
5. Кулішов В.В. Макроекономіка/ В.В.Кулішов (основи теорії і практики). – Львів: Магнолія плюс, 2004. – 252 с.
6. Манків Г. Макроекономіка/ Г.Манків – К.: Основи, 2000. – 588 с.
7. Панчишин С. Макроекономіка: Навчальний посібник / С. Панчишин – К.: Либідь, 2002. – 616 с.
8. Радіонова Г. Макроекономіка та економічна політика. Підручник / Г.Радіонова – К.: Таксон, 2004. – 346 с.
9. Савченко А.Г. Макроекономіка / А.Г. Савченко – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
10. Семюелсон П. Макроекономіка/ П. Семюелсон, В. Нордгауз – К.: Основи, 1995. – 574 с.

Додаткові:

11. Бажал Ю.М. Економічна теорія технологічних змін / Ю.М. Бажал – К.: Заповіт, 1996. – 238 с.
12. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця. – К.: „Фенікс”, 2003. – 960 с.
13. Кваснюк Б.Є. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / Б.Є. Кваснюк – Київ; Харків, 2003. – 423 с.
14. Мишкін С.Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / С.Ф. Мишкін – К.: Основи, 1998. – 964 с.
15. Моторин Р.М. Система національних рахунків/ Р.М. Моторин, Г.М. Моторина – К: КНЕУ, 2001. – 336 с.
16. Осика С. Світова організація торгівлі / С. Осика, В. П'ятницький– К.: К.І.С., 2001. – 488 с.
17. Стігліц Дж. Економіка державного сектора / Дж. Стігліц – К.: Основи, 1998. – 854 с.
18. Тітьонко О.М. Система макроекономічного рахівництва/ О.М.Тітьонко – К.: КНЕУ, 2002. – 188 с.
19. Шевчук В. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага в трансформаційних економіках: досвід України / В. Шевчук – Львів: Каменяр, 2001. – 495 с.

Джерела інформації в Internet

20. www.bank.gov.ua – Національний Банк України
21. www.bc.rql.kiev.ua – діловий цент України
22. www.business.kiev.ua – газета „Бізнес”
23. www.liga.net – Ліга Бізнес Інформ
24. www.europa.eu/eurostat - статистика по Європі
25. www.icps.kiev.ua – Центр перспективних досліджень
26. www.ier.kiev.ua – Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
27. www.imf.org – Міжнародний валютний фонд
28. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
29. www.oecd.org – Організація з економічного співробітництва і розвитку
30. www.rada.gov.ua – Законодавство України
31. www.sta.gov.ua – Державна податкова адміністрація
32. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики
33. www.worldbank.org.ru – Світовий банк
34. www.wto.org – Світова організація торгівлі